

[Hilmar Baunsgaard.]

markedet, specielt hvis det ender med en positiv udgang af forhandlingerne, grund til at understrege både vor interesse i, ja, vort nødvendige behov for, at dette sker ikke alene sammen med England, men også sammen med de andre nordiske lande, men også at der ud over dette er andre, mere langtrækkende perspektiver, man må have med ind i sin bedømmelse af den europæiske markedsudvikling.

Der er først forholdet til samhandelen med de østeuropæiske lande. Jeg tror, at man, hvis man kunne frigøre sig fra for megen vanetænkning, nok alligevel skulle erkende to ting: for det første at vi ingen økonomisk interesse har i en fortsat deling ned igennem Europa, og for det andet at vi ingen politisk interesse har i denne deling i Europa, og at vi derfor skulle tage også de små skridt, f. eks. rejseforbindelserne mellem Øst- og Vesteuropa, op til nyvurdering.

Der er dernæst spørgsmålet om forholdet til udviklingslandene; det er jo ikke tilrådeligt for Europa at løbe den risiko at lukke øjnene for nødvendigheden af en udvikling af samhandelen mellem Europa og udviklingslandene. Der er en risiko for, at Europa danner de riges klub, der er sig selv nok, og det vil være ulykkeligt.

Endelig er der vel grund til at sige, at en løsning af de europæiske samhandelsproblemer, hvor vigtig den end er, ikke er nok, så længe man ikke har fået et bedre handelspolitisk forhold mellem Europa og USA. Der er kort sagt mange, mange perspektiver, der gør det rigtigt at sige, at fællesmarkedet under alle omstændigheder kun kan blive en station på vejen.

Om den internationale situation i øvrigt synes jeg vi alle med stigende bekymring må betragte udviklingen i Vietnam. Krigen i Vietnam føres med en stadig større brutalitet, og jeg tror derfor, at der er grund til at understrege i vor diskussion om at placere ansvaret, hvilket jo ingen af os er i stand til at gøre med et blot nogenlunde tilfredsstillende gran af retfærdighed, at jo større en magt er, og jo større indflydelse den har, des større er også dens ansvar. Vi må sige, så der ikke kan være tvivl om, at det er vor opfattelse, at den stadig øgede amerikanske militære indsats medfører en fare for, at andre stormagter

drages direkte ind i kampene. Man skal ikke lukke øjnene for, at der selvfølgelig allerede er en vis form for det, vi nu plejer at kalde østlig indblanding; men hvis man mener, det er ønskeligt at undgå en stærkere østlig intervention i denne ulykkelige strid, skal man nok også gøre sig de ting klart, jeg her har nævnt, og så tror jeg, vi fra dansk side med større beslutsomhed skal støtte de forslag, som FN's generalsekretær, U Thant, har fremsat.

Jeg hører til dem, der har svært ved at tro på, at nogen af os har mulighed for at overskue alle aspekter i det ulykkelige problem, der hedder Vietnam; men vi må heller ikke komme dertil, at vi glemmer den viden, vi har om, at uden at få stoppet de amerikanske bombardementer af Nordvietnam er der intet reelt grundlag for at få de politiske forhandlinger i gang. Vi må erkende det, ja, vi må ikke holde op med at erkende det.

Et andet problem, som er ulykkeligt, og som også kan antage et ulykkeligt omfang, er krisen i Mellemøsten. Igen står vi over for et af de forhold, hvor det er ganske overordentlig svært at turde tro på, at nogen er i stand til at dele skyld, ansvar og ikke-ansvar op ganske nøje. Det er vel ingen. Men jeg kan alligevel ikke lade være med at sige i anledning af de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde, at netop den måde, det ærede medlem argumenterede på, synes jeg var en understregning af det, vi fra det radikale venstres side så ofte har sagt at vi har brug for, nemlig en forskning af de internationale konflikter. Jeg tror derfor, man skulle prøve at tænke på, om der alligevel i det radikale forslag om oprettelse af et konfliktforskningsinstitut ikke er mere realitet og mere realistisk holdning, end man egentlig indtil nu har været villig til at indrømme. Med en sådan forskning af de internationale konflikter ville vi nemlig få bedre muligheder for at tilvejebringe et bedre grundlag for belysning af forholdene, og det er først og fremmest det, vi har behov for.

I dag er vel det eneste, det er muligt at sige med sikkerhed om krisen i Mellemøsten, at den røber, at den indeholder en enorm risiko. Den afdækker et spændingsforhold, som vi vel har vidst eksisterede, men hvis